

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2019

POLONAIS

Mercredi 19 juin 2019

LANGUE VIVANTE 1

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES** et **S** – coefficient : **3**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et Langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

L'usage de la calculatrice et du dictionnaire n'est pas autorisé.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

DOKUMENT 1

Ten dziwny czas pisania

5 My, autorzy, jesteśmy zakładnikami¹ czasu. Piszemy o różnych porach dnia, robimy krótsze lub dłuższe przerwy i chwytny się rozmaitych sposobów na to, by zyskać przychylność muz². Nie przesadzę chyba, jeśli powiem, że chwile spędzone nad kartką lub przed monitorem można zaliczyć do najbardziej intymnych. Autorzy często pracują w samotności, a najciekawsze rzeczy robią wtedy, kiedy nikt na nich nie patrzy.

10 Czas pisania to dziwny czas, a godzin spędzonych nad tekstem nie sposób sprowadzić do odhaczonego punktu³ w codziennym grafiku. Pisanie – jak wyznał Marek Bieńczyk w wywiadzie udzielonym „Gazecie Wyborczej” - zajmuje potworną część życia. „Gdybym podsumował ilość czasu, którą wysiaduję, pisząc bez pisania, nie mógłbym nie poczuć rozpacz. Pół strony zżera⁴ nieraz i osiem godzin, a w tym samej fizycznej akcji pisania, uderzania w klawisze, jest może wszystkiego dwadzieścia minut, reszta zaś to pochylanie się nad ekranem, odchylenie, dotykanie klawiszy, wstawanie z krzesła, pójście do drugiego pokoju, powrót, gapienie się⁵ w ekran czy w kartkę”. Pisanie jest zarazem niepisaniem, łączy się bowiem z czynnościami, które pisać pomagają i które do pisania prowokują. Czas pisania to 15 czas myślenia, kombinowania, szukania rymów, podejmowania gry z językiem, no i czytania, bo przecież zawsze warto zobaczyć, co robi konkurencja.

20 Natchnienie nie przychodzi jednak samo. Pisarze mają więc swoje rytuały, które pozwalają im zachować formę twórczą⁶. Flanerują, uprawiają jogging, biorą gorące kąpiele, podróżują do Indii i piją wino. Pisanie nierzadko wymaga zatem wysiłku fizycznego, a na jeden napisany akapit przypada większa lub mniejsza liczba spalonych kalorii. Jak się pewnie domyślasz, Czytelniku, niniejszy tekst również wymagał ode mnie pewnego nakładu energii. Co jednak robiłem między jednym 25 akapitem a drugim, niech pozostanie moją tajemnicą.

Marcin Orliński, „Przekrój”, nr 1/18

¹ zakładnik – otage

² przychylność muz – bienveillance des muses

³ odhaczony punkt – tâche cochée, faite, finie

⁴ zżerać - zjadać

⁵ gapić się - fixer

⁶ zachować formę twórczą – rester créatif

DOKUMENT 2

Rozmowa z Olgą Tokarczuk, laureatką Międzynarodowej Nagrody Bookera.

Magda Piekarska: Kiedy Olga Tokarczuk będzie miała czas, żeby coś nowego napisać?

Olga Tokarczuk: Dobre pytanie. Staram się codziennie przynajmniej coś pomyśleć, nawet jeśli nie uda mi się napisać zdania czy choćby dodać jednego słowa. Trochę odsuwam od siebie te działania, tłumacząc się przed sobą, że zimą zdecydowanie lepiej mi się pisze niż latem.

Noszę się z dużą powieścią, której akcja dzieje się na Dolnym Śląsku, ale jak to z dużymi powieściami bywa, strach cokolwiek opowiadać, bo ta ogromna bateria narracyjna w każdej chwili może się rozładować, zmienić, odpłynąć, poruszyć.

10 Mogę powiedzieć tylko, że praca nad tą książką sprawia mi ogromną przyjemność. I że w mentalnym sensie jestem już gdzie indziej, że się przeprowadziłam w inny czas, choć miejsca nie zmieniam.

A jak z dzisiejszej perspektywy pamiętasz moment otrzymania Bookera?

15 – Jako ogromną radość, bo ta nagroda poruszyła zainteresowanie innymi książkami, w jakiś sposób dostałam nowe życie jako pisarka, weszłam na inny poziom gry. Z drugiej, wciąż czuję zaskoczenie. „Bieguni” to przecież stara książka. A dziś książki są obecne na rynku zaledwie kilka miesięcy, czasem rok, dużo rzadziej – dwa lata. Nawet te najgłośniejsze powieści szybko przemijają.

Trzęsienie ziemi po Bookerze ciągle trwa?

20 – Na chwilę, chociaż zaczęło się już na miesiąc przed ogłoszeniem werdyktu. Po tym, jak odebrałam nagrodę, spędziłam trzy dni na wywiadach, nagraniach, byliśmy nawet z Jennifer Croft, moją tłumaczką, w głównym wydaniu BBC.

Masz jeszcze czas na seriale na Netfliksie?

25 – Oglądam je zimą, traktuję te seanse jako rodzaj warsztatu z narracji. Są bardzo inspirujące. Mam wrażenie, że dziś film jest dużo bardziej twórczy i szybszy od literatury w wymyślaniu nowych form narracyjnych. Każdy uważny pisarz chyba jest tego świadomy.

30 Zmiany narracji filmowej następują bardzo szybko, powieść nie rozwija się w takim tempie. Może dlatego, że autor jest sam, nie ma tego tygla⁷ wymiany pomysłów jak w zespole filmowym. Dużo uczę się z filmów: budowania scen, montażu, dialogu.

Wisława Szymborska po Noblu musiała zatrudnić sekretarza. A Olga Tokarczuk po Bookerze?

– Zakasuje rękawy i bierze się do roboty, bo za tydzień rozpoczyna się czwarta edycja festiwalu Góry Literatury. Całe szczęście, że nie jestem w tym sama. Impreza

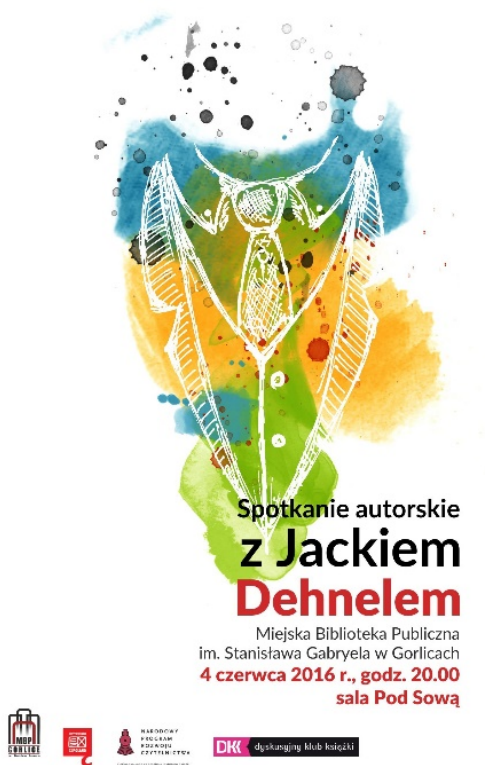
⁷ tygiel - mieszanina

- 35 bardzo się rozkręciła⁸, ale lokalny wymiar pozostał. Od początku inspiruje nas Kotlina Kłodzka, miejsce kulturowo zapomniane, nieoswojone. Należy do Polski, do naszego kręgu kulturowego i językowego zaledwie od kilkudziesięciu lat. Dla pisarki życie w takiej przestrzeni to wielki prezent od losu, bo pozwala nadawać jej nowe znaczenia, nazywać ją od początku.
- 40 Na festiwal można zabrać dzieci – na jednym z placów w Nowej Rudzie będą organizowane wydarzenia specjalnie dla nich. Będziemy przyglądać się Nowej Rudzie także pod względem miejskiej architektury: w poniedziałek 16 lipca poprowadzimy spacer po mieście. Z miejscowymi świetnymi pisarzami, Karolem Maliszewskim i Zbigniewem Kruszyńskim, prowadzimy też warsztaty⁹ dla
- 45 początkujących pisarzy.

Magda Piekarska, Gazeta Wyborcza, 5 lipca 2018

DOKUMENT 3

« Zawód pisarz »

⁸ rozkręcić się – ici : stać się popularnym

⁹ warsztaty - ateliers

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

Le candidat rédige ses réponses exclusivement sur sa copie, les présente dans l'ordre et les numérote conformément au sujet.

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT (10 points)

Tous les candidats traiteront les questions suivantes.

1. W jakich warunkach często pracują pisarze?
2. Ile czasu zajmuje pisanie według Bieńczyka? Jak dzieli on ten czas?
3. Jakim czynnościami oddają się pisarze, by pobudzić swoją kreatywność?
4. Czego nie chce zdradzić autor?
5. Dlaczego Olga Tokarczuk nie chce mówić o swojej nowej książce?
6. Czy autorka była zdziwiona, że książka „Bieguni” otrzymała nagrodę Bookera? Dlaczego?
7. Co, oprócz pisania, robi autorka zimą? W jakim celu? Co jej to przynosi?
8. O jakim festiwalu mówi Tokarczuk, co go zainspirowało i dlaczego?
9. Czy najmłodszy znajdzie podczas festiwalu coś dla siebie? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront la question suivante.

10. O jakich wydarzeniach jest mowa w trzecim dokumencie? Czy mogłyby Cię one zainteresować? Dlaczego?

Seuls les candidats composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront la question suivante :

10. Inspirując się dokumentami, odpowiedz, czy praca pisarza jest według Ciebie łatwa? Czy polega ona tylko na pisaniu?

II. EXPRESSION ÉCRITE (10 points)

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront UN des deux sujets suivants en 200 mots environ.

1. Udzielasz się w gazetce szkolnej. Piszesz recenzję jakiejś ostatnio przeczytanej książki. Przedstaw krótko historię i jej bohaterów. Co Ci się w niej podobało, a co budzi Twoje obiekcje?
2. Mówi się, że książki są oknem na świat. Czy zgadzasz się z tym stwierdzeniem?

Seuls les candidats composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront DEUX des trois sujets suivants en 150 mots environ chacun.

1. Bierzesz udział w warsztatach dla początkujących pisarzy. Poproszono Cię o napisanie opowiadania, którego głównym bohaterem jest jakieś polskie miasto. Tematyka jest dowolna.
2. Klub literacki, do którego należysz przygotowuje w Twojej szkole spotkanie autorskie z popularnym pisarzem. W swoim wystąpieniu prezentujesz program tego spotkania oraz starasz się przekonać rówieśników, że warto na nie przyjść.
3. Z raportu Biblioteki Narodowej wynika, że zaledwie dwóch na pięciu Polaków przeczytało w ciągu roku choć jedną książkę. Z czego to, według Ciebie, wynika? Jaka przyszłość czeka rynek książki?